

januari 2026

PERSBERICHT

Wintertelling ganzen en smienten

Zaterdag 17 januari 2026 wordt weer de landelijke wintertelling van ganzen en smienten gehouden. Traditioneel wordt deze telling elke derde zaterdag van januari georganiseerd wordt door alle wildbeheereenheden in Nederland. Ook de leden van de Wildbeheereenheid “West-Twente” (WBE) zullen hieraan hun medewerking verlenen. De WBE omvat een werkgebied van zo’n 17.000 ha in de gemeenten Almelo, Hellendoorn, Rijssen-Holten en Wierden. De resultaten van de tellingen geven een interessant beeld van de ontwikkelingen van populaties over een langere periode. Mede naar aanleiding van deze cijfers wordt door de landelijke overheid en door de provincies het beheer van ganzenpopulaties bepaald. Er wordt geteld volgens een vast telprotocol vanaf ongeveer 9.30 uur tot circa 16 uur.

Jaarrond

Diverse soorten ganzen behoren inmiddels zowel in de winter- als in de zomermaanden tot de ‘vaste’ fauna van centraal Overijssel. Kwamen er tientallen jaren geleden alleen enkele ‘gewone’ grauwe ganzen voor, en dan vooral in de echte wintermaanden, nu zijn er jaarrond veel meer soorten waar te nemen. Denk bijvoorbeeld aan kolganzen en brandganzen als de Europese en de Canadese en de Nijlgans als exoten. Met name grauwe ganzen en tamme boerenganzen hebben zich nogal eens vermengd tot een bastaardsoort, de zogenaamde ‘soepgans’.

Wintergasten

In de loop van het najaar worden de aanwezige populaties aangevuld met zogenaamde ‘wintergasten’. Dat zijn vogels afkomstig van populaties uit Noord en Oost Europa die in Nederland en in toenemende mate ook in Twente verblijven. Door het gemiddeld zachter worden van het klimaat in de wintermaanden blijven steeds meer ganzen van de zomerpopulatie in ons land hangen en trekken ze niet door, net zo min als dat de overzomerende ganzen warmere gebieden opzoekt. Dat geldt ook voor de smient, een eendensoort en ook wel fluiteend genoemd. De smient wordt landelijk steeds vaker en in grotere aantallen gezien en dus ook in Twente. Dat terwijl deze eend enkele decennia geleden vooral de polders van de kustprovincies bezocht. Bijzonder is, dat er in veel velden dit jaar taiga-of toendrarietganzen zijn waargenomen. Voor het eerst in jaren zijn deze in zulke aantallen aanwezig geweest. Om de reden kunnen wij alleen maar gissen. Mogelijk dat zij zijn blijven hangen na de dichte mist die enkele dagen eerder het zicht belemmerde.

Populatiedynamiek

Uit cijfers blijkt, dat na een explosie van de ganzenpopulatie vanaf circa 2000 er landelijk een zekere stabilisatie van ganzen en smienten optreedt in de wintermaanden. Deze ontwikkeling hebben wij echter nog niet kunnen waarnemen binnen het werkgebied van de WBE. Dat zal onder andere te maken hebben met veranderingen in het landschap zoals het ontwikkelen van nieuwe ‘natte’ natuur. Met name de zeer natte weersomstandigheden en de volle Regge en zijbeken, sloten en kanalen en niet te vergeten de ontelbare weilanden en akkers die onder water staan, vormen een perfecte (tijdelijke) biotoop voor allerlei ganzen, eenden, knobbelzwanen en reigers. Voor met name ganzen en smienten vormen de nog groene graslanden met volop gras en de akkers met vanggewas als winterrogge een ‘tafeltje dekje’. Het aantal waargenomen grauwe ganzen in 2025 was dan bijna met 45% toegenomen ten aanzien van het 2024.

Cijfers

Uit registratie in de periode 2020 tot en met 2025 zijn er schommelingen in het aantal waarnemingen per soort die niet direct verklaarbaar zijn. Wat wel opviel is dat door de extreme natte winterperiode 2023-2024, waarbij er vele hectares grond onder water stonden, dit blijkbaar een grote aantrekkingskracht op ganzen had. De onverwachte aanwezigheid van de taiga-/toendrarietgans is niet goed verklaarbaar. Mogelijk dat de zachte winter met voldoende voedsel een reden was. Dit zou ook voor de grauwe gans kunnen gelden, een soort die al vaak de 'nieuwe weidevogel' genoemd wordt.

Standontwikkeling ganzen wintermaanden 2020 tot en met 2025 ¹⁾

	2020	2021	2022	2023	2024	2025 ⁶⁾
Grauwe gans	1418	1352	2058	1714	2651	3888
Kolgans	140	0	36	96	828	675
Brandgans	73	85	258	211	235	221
Taiga/toendrarietgans						603
Canadese gans ²⁾	16	0	3	35	150	149
Nijlgans ³⁾	114	74	106	127	259	321
Boerengans ⁴⁾	7	10	41	39	110	143
Smient ⁵⁾	16	0	140	88	221	235

- 1) derde zaterdagen januari
- 2) exoot
- 3) exoot; feitelijk een eenden
- 4) soorten verbastering tussen grauwe gans en tamme boerengans; ook soepgans genaamd
- 5) uitsluitend wintergast
- 6) vierde zaterdag januari

Weersafhankelijk

Het landschap bepaalt dus voor een groot deel de aanwezigheid van ganzen. Van de telresultaten van bijvoorbeeld de velden met overwegend bos en / of heide mag dan ook niet veel verwacht worden. In hoeverre er op zaterdag 17 januari daadwerkelijk ganzen en smienten geteld worden in velden met water of met grotere akkers en weiden is in sterke mate ook afhankelijk van de weersomstandigheden op deze dag. Volgens een vast protocol zullen de cijfers in de dagen na 17 januari door jagers samen met andere belangstellenden aan de WBE ter beschikking gesteld worden.

Voor nadere informatie kunt u contact opnemen met:

J. Kreijkes – vice-voorzitter/voorlichting
Oude Almelseweg 22
7642 GK WIERDEN
Tel. 06 – 45630416
PR@wbewest-twente.nl